
Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 8 april 2009 over **intensivering van de aanpak van dierenrechtenextremisme**.

□

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Voorzitter. Het kabinet heeft aangegeven dat het zich zorgen maakt omdat ongeveer alle dierenbeschermers van Nederland in de beklagdenbank terecht zijn gekomen en last hebben van die enkele individuen die bij hun strijd voor dierenrechten de grens van de wet niet respecteren. Op zichzelf is dit waar, maar het kabinet heeft daar zelf een rol in gehad, onder andere in de Postbus 51-campagne "Nederland tegen terrorisme". Op het moment dat ik daar vragen over stel, krijg ik van het kabinet geen antwoord. Er is kennelijk geen bereidheid om de hand in eigen boezem te steken. Ik wil dat wij dit nu eens erkennen. Ik heb getwijfeld of ik het kabinet zal uitnodigen om de fout te herstellen, maar ik nodig eerst de minister uit om hier in haar termijn op te reageren. Ik heb één motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat zowel de AIVD als het kabinet geen aanleiding ziet om dierenrechtenactivisme aan te merken als terrorisme;

constaterende dat de Postbus 51-campagne "Nederland tegen terrorisme" desondanks sprak over radicale figuren met extreme ideeën over dierenrechten;

spreekt uit dat in de campagne "Nederland tegen terrorisme" dierenrechtenactivisme ten onrechte in verband is gebracht met terrorisme, waarmee de regering actief heeft bijgedragen aan ongewenste stigmatisering van dierenrechtenactivisten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Ouwehand. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 152 (29754).

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Voorzitter. Nogmaals: het zou een voor de hand liggend verzoek aan de regering zijn om deze fout te herstellen, maar ik wil eerst de minister uitnodigen tot een reactie.

De **voorzitter**: Ik denk dat u het niet gehoord hebt, maar ik heb een kerstregime afgekondigd. Dat betekent dat wij zonder nadere versierselen moties indienen en dat ik geen interrupties toesta, met uitzondering van die op uw eigen motie als u het antwoord van de minister niet begrijpt. Dat laatste kan ik mij eigenlijk niet voorstellen.

□

Minister **Ter Horst**: Voorzitter. De bijdrage van mevrouw Ouwehand was heel helder. Het kabinet heeft gemeend een campagne te moeten voeren om aan mensen in het land, bijvoorbeeld onderwijzers of mensen die bij andere organisaties werken, duidelijk te maken dat er mensen zijn die extreem gedachtegoed ontwikkelen. Het is van groot belang dat dit extreme gedachtegoed herkend wordt en dat er door diegenen die dit herkennen, iets tegen gedaan kan worden. In dat kader heeft het kabinet een campagne via Postbus 51 het licht doen zien, waarin verschillende onderwerpen aan de orde komen. Een van de voorbeelden is dat van het dierenrechtenextremisme. Daarmee is niet gezegd dat dierenrechtenextremisme terrorisme is. Ik heb mij daar regelmatig in deze Kamer over uitgesproken. In die campagne is niet de suggestie gewekt dat dierenrechtenextremisme terrorisme is. Waar het om gaat, is het extreme gedachtegoed. Wij willen mensen erop wijzen dat er mensen zijn met dat extreme gedachtegoed en dat het belangrijk is om dat te herkennen en om er daadwerkelijk iets aan te doen.

De **voorzitter**: Mevrouw Ouwehand, begrijpt u het niet?

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Ik stel een korte vraag. Extreem gedachtegoed is niet strafbaar en de pay-off is "Nederland tegen terrorisme". Hoe kan de minister volhouden dat niet de suggestie wordt gewekt dat het om potentiële terroristen gaat?

Minister **Ter Horst**: Extreem gedachtegoed is niet strafbaar, althans niet als het niet gepaard gaat met gewelddadige acties of andere ontoelaatbare activiteiten, maar het kan wel een voorbode zijn. Het is dan ook van groot belang dat dit gedachtegoed wordt herkend en er ook iets aan wordt gedaan, zodat de kans dat het uitmondt in gewelddadige activiteiten zo klein mogelijk wordt. Dat is de reden van de campagne geweest. Daarmee is niet gezegd dat al het extreme gedachtegoed dat in de Postbus 51-campagne benoemd is, ook terrorisme is.

De beraadslaging wordt gesloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 9 april 2009 over **de bekostiging van het primair onderwijs (in relatie tot demografische ontwikkelingen)**.

□

De heer **Jan Jacob van Dijk** (CDA): Voorzitter. Dank dat ik het woord mag voeren vandaag. Normaliter bij een VAO begin ik altijd met te zeggen dat wij een constructief overleg hebben gehad. Dat was deze keer echter iets minder. Wij hebben een overleg gehad over de gevolgen van de demografische ontwikkelingen voor de bekostiging van het primair onderwijs. Ik had op sommige momenten het gevoel dat ik niet helemaal helder kreeg wat er nu precies bedoeld werd. Daarom heb ik een motie opgesteld waarin ik helder maak wat ik nu precies voor ogen heb.

Mevrouw Dijk, staatssecretaris Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

© M. Sablerolle – Gouda

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de Nederlandse bevolking in de komende 15 jaar een forse ontgroening zal ondergaan;

constaterende dat in de periode 2005 tot 2018 als gevolg van deze ontgroening ongeveer 150.000 kinderen minder naar het basisonderwijs zullen gaan;

constaterende dat deze demografische ontwikkeling met uitzondering van de grote steden vrijwel alle gemeenten treft, zij het niet in gelijke mate, waardoor sommige gemeenten te kampen krijgen met een teruggang van 45% van het aantal schoolgaande kinderen;

overwegende dat de huidige bekostigingssystematiek enige aanpassing behoeft teneinde scholen in staat te stellen deze ontwikkelingen het hoofd te kunnen bieden;

verzoekt de regering, in overleg met onder andere de besturenorganisaties in het po en vo, de onderwijsvakbonden, VNG en IPO een plan van aanpak op te stellen hoe deze demografische ontwikkelingen door de scholen kunnen worden opgevangen en hierover de Kamer te rapporteren voor de begrotingsbehandeling OCW in het najaar 2009,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Jan Jacob van Dijk, Slob, Smits en Dezentjé Hamming-Bluemink. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 36 (31293).

De heer **Jan Jacob van Dijk** (CDA): Voorzitter. In het AO heb ik nadrukkelijk aangegeven dat het wat mij betreft dus niet gaat om automatisch meer geld voor het po of het vo. Het gaat mij er vooral om dat de

bekostigingssystematiek zo wordt ingericht dat deze scholen in staat stelt om het hoofd te kunnen bieden aan die demografische ontwikkelingen.

□

Staatssecretaris **Dijk**: Voorzitter. In het algemeen overleg heb ik geprobeerd de Kamer te overtuigen van het feit dat wij op dit moment acht en met een beetje goede wil zo meteen tien instrumenten hebben om krimp of groei van het aantal leerlingen te begeleiden zodat het voor scholen behapbaar is. Uiteraard heb ik ook toegezegd dat wij een analyse gaan maken van de consequenties van het dalen van het aantal leerlingen in sommige regio's. Waar de heer Van Dijk spreekt over enige aanpassing van het bekostigingssysteem wijs ik erop dat dit natuurlijk nooit gratis is. Als de aanpassing budgettair neutraal is, betekent het wel dat geld weggehaald wordt bij andere scholen. Dan betaalt de ene school als het ware voor iets wat een andere school extra krijgt. Als de aanpassing niet budgettair neutraal is, dan zal dat al heel snel in de tientallen miljoenen euro's lopen. Dat kan een afweging zijn, maar dat moet dan wel gepaard gaan met de vraag waar wij dat van betalen. De financiële situatie is op dit moment niet zodanig dat ik in mijn achterzak een envelop met middelen heb zitten die ik tevoorschijn kan toveren. Ik vind dat als een regeringsfractie van deze grootte een motie indient, waarin wordt gevraagd om een aanpassing van de bekostigingssystematiek en om een plan van aanpak, die erbij moet vertellen waaruit een en ander wordt gefinancierd.

Ik zeg toe in het najaar een analyse aan de Kamer te laten zien van wat de problematiek van de krimp met zich brengt. Ik heb al eerder gezegd bereid te zijn, daarover gesprekken aan te gaan, onder andere met de PO-Raad. Bij die analyse zal ik de Kamer laten zien wat de consequenties zijn van wat ondernomen kan worden. Dat is iets anders dan nu te besluiten om de bekostigingssystematiek aan te passen. Gezien die overweging kan ik niet anders, omdat het financiële repercussies heeft, dan de motie ontraden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Wij stemmen aanstaande donderdag over de motie.

De vergadering wordt van 16.55 uur tot 18.45 uur geschorst.

Voorzitter: Gerkens

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 26 maart 2009 over **bibliotheekvernieuwing 2009-2012**.

□

De heer **Leerdam** (PvdA): Mevrouw de voorzitter. Namens de fractie van de Partij van de Arbeid dien ik de volgende motie in.